

Oktató: Dr. Szántó Zsuzsanna
Időpont: Péntek 8.00-9.50, ill. 10.00-11.50
Helyszín: 407/E

Tematika:

1. Bevezetés

Kötelező irodalom:

Kerepeszki R., „A történelem funkciói,” in: Kerepeszki R. – Schrek K. (szerk.), *Bevezetés a történettudományba és a történelemkutatás módszereibe* (Pécs: Kronosz 2023), 26-38.

2. A történettudomány, a történész feladata

Kötelező irodalom:

Kerepeszki R., „A történelem, mint tudomány,” in: Kerepeszki R. – Schrek K. (szerk.), *Bevezetés a történettudományba és a történelemkutatás módszereibe* (Pécs: Kronosz 2023), 38-54.

Kerepeszki R., „A történész munkája és gondolkodásmódja,” in: Kerepeszki R. – Schrek K. (szerk.), *Bevezetés a történettudományba és a történelemkutatás módszereibe* (Pécs: Kronosz 2023), 54-64.

3. Forrásismeret: a történeti források előkerülése, csoportosítása, vizsgálata

Kötelező irodalom:

Kapi P., „A források csoportosítása,” in: Kerepeszki R. – Schrek K. (szerk.), *Bevezetés a történettudományba és a történelemkutatás módszereibe* (Pécs: Kronosz 2023), 123-127.

Kapi P., „Forráserő és forráskritika,” in: Kerepeszki R. – Schrek K. (szerk.), *Bevezetés a történettudományba és a történelemkutatás módszereibe* (Pécs: Kronosz 2023), 127-135.

4. Kronológia, időszámítás

Kötelező irodalom:

Szögi L., „Kronológia,” in: Bertényi I. (szerk.), *A történelem segédtudományai* (Budapest: Osiris 2006), 83-94.

Hahn I., *Naptári rendszerek és időszámítás* (Budapest: Gondolat 1983), 82-108.

5. Az ókori történetírás

Kötelező irodalom:

Hegy W. Gy. – Németh Gy.: *Görög – római történelem* (Budapest: Osiris 2011), 19-29.

6. Zárthelyi dolgozat I (1-5. órák anyaga)

7. Írásos források: epigráfia, paleográfia

Kötelező irodalom:

Takács L., „Feliratok”, in Kerepeszki R. – Schrek K. (szerk.), *Bevezetés a történettudományba és a történelemkutatás módszereibe* (Pécs: Kronosz 2023), 195-202.

Érszegi G., „Paleográfia”, in Bertényi I. (szerk.), *A történelem segédtudományai* (Budapest: Osiris 2006), 95-125.

8. Írásos források: papyrológia, kodikológia

Kötelező irodalom:

Németh Gy., „Papyrológia”, in Havas L. – Tegye I. (szerk.), *Bevezetés az Ókortudományba I* (Debrecen: Debreceni Egyetem 2009), 199-217.

Sarbak G., „Bevezetés a latin kodikológiába”, in Havas L. – Tegye I. (szerk.), *Bevezetés az Ókortudományba I* (Debrecen: Debreceni Egyetem 2009), 219-234.

9. Írásos források: oklevéltan

Kötelező irodalom:

Solymosi L., „Oklevéltan”, in Bertényi I. (szerk.), *A történelem segédtudományai* (Budapest: Osiris 2006), 153-168.

10. Tárgyi források: pénzek, pecsétek

Kötelező irodalom:

Novák Á., „A tárgyi források példái: pénzek, pecsétek”, in Kerepeszki R. – Schrek K. (szerk.), *Bevezetés a történettudományba és a történelemkutatás módszereibe* (Pécs: Kronosz 2023), 202-212.

Gedai I. – Torbágyi M., „Pénztörténet”, in Bertényi I. (szerk.), *A történelem segédtudományai* (Budapest: Osiris 2006), 201-215.

Bertényi I., „Pecséttan”, in Bertényi I. (szerk.), *A történelem segédtudományai* (Budapest: Osiris 2006), 241-263.

11. Szöveghagyományozás

Kötelező irodalom:

Kristó Gy. – Makk F., „Filológia”, in Bertényi I. (szerk.), *A történelem segédtudományai* (Budapest: Osiris 2006), 187-200.

12. Zárthelyi dolgozat II (7-11. órák anyaga)

13. Értékelés

Teljesítés:

1. Az órákon való aktív jelenlét (maximum 3 hiányzás megengedett)
2. A félév során két jelenléti ZH teljesítése az órai anyagból

Értékelés:

Az értékelés a két ZH (20-20 pont) és az órai munka (10 pont) alapján történik.

ZH anyaga: az órán elhangzott / kivetített fogalmak és nevek, valamint a tematikában feltüntetett kötelező irodalom

Ajánlott irodalom:

Bertényi I. (szerk.), *A történelem segédtudományai* (Budapest: Osiris 2006)

Bloch, M., *A történész mestersége* (Budapest: Osiris 1996).

Hahn I.: *Naptári rendszerek és időszámítás* (Budapest: Gondolat 1983).

Havas L. – Tegyei I. (szerk.), *Bevezetés az Ókortudományba I* (Debrecen: Debreceni Egyetem 2009).

Hegyí W. Gy. – Németh Gy.: *Görög – római történelem* (Budapest: Osiris 2011).

Kerepeszki R. – Schrek K. (szerk.), *Bevezetés a történettudományba és a történelemkutatás módszereibe* (Pécs: Kronosz 2023).

Németh Gy. – Kovács P., *Bevezetés a görög és római felirattanba* (Budapest: Gondolat 2011).

West, M. L., *Szövegkritika és szövegkiadás* (Budapest: Typotex 1999).

Mely NAT-KET elemeket tartalmazza a kurzus?
NAT 5-8: Személyes történelem: körülöttem a történelem; címer, zászló, pecsét, és az idő mérése Fejezetek az ókor történetéből: az ókori Egyiptom világa, az ókori Hellász öröksége, az ókori Róma öröksége A középkor világi: élet a várban – egy magyar vár (pl. Visegrád) és uradalom bemutatásával; élet a kolostorban – egy magyar kolostor (pl. Pannonhalma) bemutatásával, élet a középkori városban – egy magyar város (pl. Buda) bemutatásával NAT 9-12: Civilizáció és államszervezet az ókorban: a Közel-Kelet civilizációi; a görög civilizáció; az athéni demokrácia; a római civilizáció Vallások az ókorban: politeizmus és monoteizmus; a kereszténység kezdete A középkori Magyar Királyság fénykora: a magyar középkor kulturális hagyatéka KET 9-12: Civilizáció és államszervezet az ókorban Vallások az ókorban A középkori Magyar Királyság fénykora
Mely NAT-re épülő érettségi vizsgatárgy követelményeket tartalmazza a kurzus?
1.2 Ókori civilizációk öröksége: A pénz megjelenése, formái és szerepe az ókori gazdaságban; Ókori írások, a görög filozófia, a római jog alapelvei 1.3 Vallások: A kereszténység kialakulása, tanai, elterjedése 2.3 Egyház és kultúra Európában és Magyarországon: A középkori egyetemek Európában és Magyarországon